

ESPERANTO JE LA SERVO DE L' TUTMONDA PROLETARO

SENNACIO

OFICIALA ORGANO DE SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA

REDAKTEJO: 14, avenue de Corb  ra, Paris-12^e
Gvidanto: E. Lanti

SIDEJO de Plenum-Komitato de SAT
23, rue Boyer, Paris-20^e

ADMINISTREJO: Colmstr. 1, Leipzig O 27
Administranto: R. Lerchner

PARLAMENTA REĜIMO KAJ KARBO

Do ankaŭ Aleksandro de Serbio faris sian ŝtata-perforton! Ankoraŭ lando, kiu transpasas de parlamenta reĝimo al diktatoreco! Estas vere kvazaŭ ironio, ke en la momento, kiam amasoj da homoj certigas en ĉiu tendaro, je la nomo de dio, de Frojd (germ.: Freud), aŭ de la burĝa stulteco, la morton de l' marksismo, la okazoj de ĉiu tago alportas al ĉi tiu la plej brilajn konfirmojn.

La parlamento ne estas, kiel pretendas ĉi tiuj sinjoroj demokratoj kaj aliaj disbatantoj de l' historia materialismo, la ideala kaj definitiva formo de l' ŝtato. Ĝi estas simple ĝia burĝa formo; la ŝtatformo, kiu konvenas al la burĝaro. Sekvas el tio, ke la sufiĉa, sed necesa kondiĉo, por ke en iu lando vivu la parlamenta reĝimo, estas, ke tie ekzistu burĝaro. Kie estas industria burĝaro, tie oni havas parlamentan reĝimon, solidan parlamenton, kiun la unua vento forlevos.

Oni ofte estas mirigita, ke la milito de 1914 finiĝis subite per granda venko de l' parlamenta reĝimo, kiu starigis en grandaj ŝtatoj, kiuj ĝis tiam estis malprovizitaj je ĝi, kaj per ne malpli granda malvenko de l' sama reĝimo, kiu malaperas el landoj, kie ĝi estis starigita depost jardekoj. Tio montras, ke la trapaso de l' milito kaj de l' postmilita periodo detruis la pasivajn kontraŭstarojn, kiuj tenis la politikan reĝimon de granda nombro da landoj en stato ekster-ekvilibra, stato, kiu neniel respondis al la klas-situacio en ĉi tiuj landoj.

La unua lando, kie la industria burĝaro malvolviĝis, estis Anglio; la unua lando, kie la parlamenta reĝimo estis enkondukata, la lando, kie la parla-

mento posedas ankoraŭ hodiaŭ siajn plej solidajn kaj plej profundajn radikojn, estas Anglio. La dua lando, kie malvolviĝis la kapitalista industrio, estis Francio; la dua "patrio de l' parlamento" estas Francio. Tia estis ankoraŭ la situacio en Eŭropo kelkajn jarojn antaŭ la fino de l' 19-a jarcento: du grandaj landoj solaj, kiuj havis seriozan parlamentan reĝimon, Anglio kaj Francio.

La lastaj jaroj de l' 19-a jarcento, kaj precipe la unuaj de l' 20-a jarcento, vidis kreiĝi la industrian malvolviĝon de Germanio potenca kapitalista burĝaro disvolviĝis en la okcidento de tiu Prusio, kiu ĝis tiam estis konata nur kiel la lando de l' junkroj; de tiam la monarkia reĝimo duon-absoluta, al kiu ankoraŭ estis subigita Germanio, fariĝis anakronismo; ĉe la unua okazeto ĝi devis esti renversata; la milito estis tiu ĉi okazo. La parlamenta respubliko starigis sekve en Germanio kaj, malgraŭ la teruraj postmilitaj malfaciloj, ĝi povis venki, relative facile, la potencajn reatakojn de l' junkroj.

Inter la diversaj partoj de l' malnova aŭstro-hungara imperio unu sola estis industria: estis Ĉeĥoslovakio. Post la dispartiĝo de l' imperio la ĉeĥoslovakoj do starigis parlamentan respublikon, kaj ĉi tiu de tiam ne konis eĉ ombron da danĝero: Hungario, male, estis en la aŭstro-hungara imperio la ekzakta kontraŭo de Ĉeĥoslovakio: lando sen industrio, lando de terkulturo. Grandaj bienposedantoj kaj neniuj industriaj kapitalistoj. Tial, anstataŭ parlamento, ni trovas la diktatorecon de Horti!

Aliparte sub la supereco de Anglio kaj Francio, nacioj riĉaj, potencaj kaj ... parlamentaj, amasoj da nacioj, mal-

provizitaj, aŭ nur malmulte, je industrio kaj burĝaro, estis antaŭmilita akceptintaj la parlamentan reĝimon; en la politiko, kiel en ĉapeloj aŭ en literaturo, oni sekvis la modon de Parizo kaj Londono. La milito tie restarigis normalan situacion, tute kiel en Germanio kaj en Ĉeĥoslovakio, sed en inversa direkto. En Germanio kaj Bohemio ekzistis burĝaro kaj nenia parlamenta reĝimo: la milito tie starigis la parlamenton. En la mediteraneaj kaj balkanaj landoj ekzistis parlamenta reĝimo kaj nenia burĝaro: la milito tie detruis la parlamenton.

Prenu karton de Eŭropo; marku sur ĝi la landojn, kiuj posedas grandajn karbo-basenojn, — karbo, pano de l' industrio, nepre necesa bazo por la disvolviĝo de industria burĝaro — kaj marku sur ĝi la grandajn landojn, kiuj havas parlamentan reĝimon: vi konstatos, ke la du markoj koincidas. La grandaj landoj karbhavaj, sekve industriaj, sekve burĝaraj, estas, se oni esploras de oriento al okcidento: Ĉeĥoslovakio, Germanio, Francio, Anglio, — tio estas ĉiuj landoj, kiuj estas la nuntempaj solidaj kolonoj de l' parlamento. Marku nun la landojn kun diktatoreca reĝimo, kaj vi konstatos, ke ili estas landoj sen karbo. Karbon ne havas Italio, Hispanio, ne Portugalio, nek Hungario, kaj senkarba estas ankaŭ ... Jugoslavio. Unu sola escepto, aŭ pli vere duma kazo: la grava germana ŝtonkarba baseno de Supra Silezio estas tro novdate aligita al Polio por povi ankoraŭ servi kiel bazo por granda disvolviĝo de l' pola burĝaro, de kie venas la hibrida karaktero de l' reĝimo de Pilsudski.

R. Ruzon. Elfrancis N. B.

4. listo de aliĝintoj

161	Modesto Urban, Leningrad, Sov.	5089
162	Franz Riedel, Rothenbach, Germ.	1472
163	Edmondo Ĉihačov, Kamenskoje, Sovetio	6353
164	Alekso Alalikin, Vjatka, Sovetio	3982
165	Isaak Krolik, Smolensk, Sovetio	7610
166	Sergeo Znamenskij, St. Amazar, Sovetio	7855
167	Alb. J. Groenstein, Huizen, Nederlando	10451
168	Johann Tramba, Wien, Aŭstrio	11143
169	Mart. Stöckl, Innsbruck, Aŭstrio	6826
170	Josef Fox, Praha, Ĉekoslovakio	??
171	Chr. Wolfrum, Nürnberg, Germ.	882
172	Hugo Hempel, Leipzig, Germanio	59
173	Martin Schieritz, Leipzig	134
174	F. C. Richter, Leipzig	125
175	Georg Nitzsche, Chemnitz, Germ.	3018
176	Otto Jeserick, Jüterbog, Germ.	3476
177	Willi Chlupka, Herne, Germ.	12447
178	Karl Krafft, Dresden, Germ.	12971
179	Georg Stein, Dresden, Germanio	13943
180	Gottfr. Hofstätter, Steyr, Aŭstrio	??
181	Leopold Resch, Bad Ischl, Aŭstrio	9898
182	H. Rozental, Leningrad, Sovetio	7132
183	Bukatin, Moskvo	5907
184	J. Balašov, Leningrad	2718
185	Vjačeslav Kalašnikov, Nijni-Novgorod, Sovetio	1125
186	Vladimir Bajenov, Ĉita, Sovetio	1367
187	A. E. Smirnova, P. O. Medvejje, Sovetio	14286
188	P. Klopffleisch, Dresden, Germ.	920
189	Lina Fischer, Falkenstein, Germ.	10925
190	Else Schimpf, Falkenstein, Germ.	13959
191	Johanne Meinel, Falkenstein	13958
192	Alfred Fischer, Werdau, Germanio	1900
193	Alfred Scharf, Werdau, Germanio	4028
194	Willi Groß, Werdau, Germanio	1899
195	Bruno Bückler, Werdau, Germ.	1873
196	Karl Dobeck, Falkenstein, Germ.	4151
197	Fritz Reinhardt, Ellefeld, Germ.	7801

Donacoj por la Kongreso

Riedel, Rothenbach, 2.— mk. g.; Ĉihačov, Kamenskoje, 1.— mk. g.; Krafft, Dresden, 0.50 mk. g.; Stein, Dresden, 0.50 mk. g.; Rozental, Leningrad, 4.— mk. g.

Baloto pri nova Ĝenerala Konsilantaro

Pro ia bedaŭrinda forgeso ne aperis en la gazeto la nomo de

K-do v. d. Heid, Dortmund, 1-a horzono

en la publikigitaj listoj de kandidatoj. Fakte tiu K-do deklaris sian kandidatecon jam la 5. januaro 1929. Lia nomo sekve troviĝos je konvena loko sur la voĉdonilo.

Korektoj. En n-ro 232 oni legu sur pĝ. 215, 1-a kol., lin. 26 de malsupre liajn (anst. siajn). En pĝ. 214, 2-a kol., lin. 20 de supre oni legu: kemifabro (anst. neesp-a "uzino").

Jus aperis ĉe SAT:

Prologo

64 pĝ. kun titolbildo

Originala poemaro de K-do E. Miĥalski

Lirikaj versoj de ensorĉa forto, kiuj pravas mirinde la profundan esprimbeleon de esperanto.

Prezo: 0.70 mk. g.

Mendu ĉe Administrejo de SAT,
Colmstr. 1, Leipzig O 27.

INTER NI

Eble vi diros — almenaŭ pensos — ke mi deflankiĝas, perfidemas, unuvorte "revizias". Aŭdu tamen mian konfeson: mi legas la de Zamenhof tradukitan Biblion.

— Ha! ĉu vere; ĉu tio estas klasbatala legaĵo? ...

— Mi legas la Biblion por lerni ... esperanton. Kaj ĉe tia legado mi konstatas, ke Zamenhof mem lernis sian lingvon ĝis la lasta spiro. Kaj por mi estas klare, ke la genia aŭtoro emis pli kaj pli forigi la katenojn, per kiuj teoriemuloj, ŝajn-logikemuloj volis — ankoraŭ volas — malliberigi esperanton. Estas al mi klare, ke la Majstro emis pli kaj pli senbalastigi sian stilon, forlasante neutilajn sufiksojn. Jen ekzemplo:

"Kaj faru la altaron el akacia ligno, havantan la longon de kvin ulnoj kaj la larĝon de kvin ulnoj; kvarangula estu la altaro; kaj ĝia alto estu tri ulnoj."

Kiel oni vidas, la sufikso ec estas forlasita, sen ia domago por la klaro. Same Zamenhof tre ofte forlasis la sufikson aj kaj diras: riĉo, havo, kovro, dono, plato, akiro k. s. en kazoj, kiam oni kutimas balaste diri riĉaĵo, havaĵo ktp.

Kompreneble la aŭtoro de nia lingvo uzas tiujn sufiksojn, kiam li opinias, ke ili estas necesaj por eviti erarkomprenon; sed estas rimarkeble, ke lia sola regulo estas atingi per kiel eble malplej da vortelementoj perfektan kompreneblon.

Ni sukcesis preskaŭ tute detrui la fuŝan agadon de la idistoj en niaj laboristaj rondoj. Bedaŭrinde, en la vivo de esperanto ankoraŭ forte sentiĝas la idisma logikemo, kiu celis fari el la artefarita lingvo ian mekanikaĵon.

Ni devas penadi imiti Zamenhof kaj tute liberiĝi el la emo ŝargi nian interkomprenilon per forjetinda balasto.

For la idismon el niaj vicoj!

* * *

Mi legas la Biblion por lerni esperanton; sed tia legado donas al mi alian instruon. La "Sankta Libro" enhavas partojn, kiuj estas tre maldecaj, aspektas preskaŭ pornografie. Bagatelo. Sed la tuto estas tiom infanece stulta, ke mi volonte rekomendus ties legadon al homoj, kiuj volas akiri la firman konvinkon, ke la religioj sin bazas sur fabeloj porinfanaj. Tamen milionoj da homoj rigardas la Biblion kiel dian parolon; milionoj konservas sian kredon, ne dank' al, sed malgraŭ la Biblio! ...

La homo estas stranga besto: en ĝia cerbo baraktas iomete da racio kun multege da kredo kaj superstiĉo. Kaj oni grave erarus opiniante, ke nur eklezianoj estas sub influo de senbazaj kredoj kaj stultaj superstiĉoj ...

E. L.

Aranĝu korespondkursojn!

Ofte oni jam konstatis la fakton, ke nia movado en la tutmondo ne marŝas same rapide kiel ekz. en Sovetio kaj Germanio. Unu el la ĉefaj kaŭzoj certe estas la manko de kursgvidantoj. Ĉe al ni en nia dense loĝata regiono ne estas eble sendi kursgvidantojn al malproksimaj vilaĝoj. Tial ni decidis aranĝi perleteran kurson. Ni anoncis en la lab. gazetaro pri okazonta korespondkurso. Al la multnombraj interesigantoj ni sendis post antaŭa pago lernolibron. La novaj lernantoj studas po unu leciono kaj tradukas la taskojn presitajn je la fino de ĉiu leciono. Ilin la lernantoj sendas kune kun la poŝtmarkoj por resendo. Ni korektas la tradukojn kaj redirektas ilin. Post unujara ekzisto de nia korespondkurso ni povas konstati jenajn sukcesojn: Pli ol 30 laboristoj (loĝantaj en diversaj vilaĝoj) eklernis per nia metodo esp-on, kelkaj jam finlernis, aniĝis ĉe LEA kaj SAT, kaj la plej multaj jam havas eksterlandajn korespondantojn. En iuj vilaĝoj la iamaj leterkursanoj — precipe per sia eksterlanda korespondado — jam varbis sufiĉe da novaj adeptoj por bone vizitataj perbuŝaj kursoj.

Jen la plej simpla kaj malkara maniero de korespondkurso. Similaj kursoj ekzistas krom en Germanio laŭ mia scio ankaŭ en Sovetio, Svedio, Anglio kaj Aŭstrio¹. Kaj al vi, SAT-anoj loĝantaj en aliaj proksimaj kaj malproksimaj landoj, niaj spertoj montru novan vojon por disvastigi esp-on ankaŭ en viaj regionoj, sampaŝe kun la fratoj de la cetera mondo!

G. Niĉe, Chemnitz (3018).

TRA LA MOVADO

(Kroniko)

AŬSTRIO. La 8. Jarkongreso de ALLE okazos 31. 3. ĝis 1. 4. en Vieno. Adr. por salutleteroj: Wien XXI, Angererstr. 14. Krom la funkciulaj raportoj en la tagordo troviĝas punktoj: ALLE k LEA, ALLE k SAT, Ni k lab. junularo k. a. 8. 2. fondiĝis instruita fakgrupo de ALLE, kiu kunvenas ĉiun duan vendredon en la monato ĉe Zentralverein der Wiener Lehrerschaft, VIII, Langegasse 20. — **BRITIO.** 31. marto okazos jarkunveno de BLEA en Halifax. — **FRANCIO.** Dum januaro kursoj malfermiĝis en Croix (Nordo), kie dank' al la socialista urbestro la lernantoj ricevas senpage la lernmaterialon; en Orange (Vaucluse) k Saint-Denis (apud Parizo). Sekve de la decido de la Nacia Kongreso de la Socialista Junularo, la koncerna organizo en la departemento Oran (Alĝerio) klopodas lernigi la lingvon al siaj membroj. — **NEDERLANDO.** La Kongreso de la Nederlanda Federacio de Lab. Esp-istoj okazos la 28-an de aprilo en Amsterdam. — **SOVETIO. Odessa.** "Allo, allo, parolas Radio-Odeso sur la ondo 900 metroj" — tiel komencas esp. lekcionoj Radio-Odeso ĉiuĵaŭde 22.20 h. ĝis 22.45 h. laŭ Moskva tempo. Nun Radio-Odeso ŝanĝis ondlongon k disaŭdigas sur ondo 900 m. K-do aŭskultantaj niajn esp. lekcionojn, bonvolu skribi viajn impresojn al: USSR, O d e s s a, Poŝta kesto 1044, al Radio-nodo de Popolklerigo. Esperanto. — N. Holm (5459).

¹ En Francio tiuj kursoj jam ekzistas de kelkaj jaroj kaj bone sukcesas. — R e d.

ABONU AL "LA NOVA EPOKO"!

RECENZEJO

Duope ricevitajn verkojn ni recenzas, unuope ricevitajn ni nur mencias.

Pëtijazyčny Radioamatérsky Slovník. Kompilis Otto Ginz, kunlaborantaro: membroj de la Internacia Radio-Asocio Praha. Eldonis "Radiokonstrukce", Narodni tr. 23. 11½×15½ cm. 217 pĝ.

En agrabla poŝformato aperas tiu 5-lingva (en esperanta, ĉeĥa, germana, franca k. angla lingvoj) vortareto. Kaj komparante ĝin al aliaj lastatempe aperintaj fakaj vortaretoj, kiuj estas miksaĵo de ĉio krom de la koncerna fakoj, kiun ili pretendas prezenti, ni kun plezuro devas konstati la plenkonscian laboron de fakulo. Sed la aŭtoro(j!) permesu al mi tamen fari kelkajn kritiketojn. Ni opinias ekz. la vortojn: amplifi, interupti, kondukti tute superfluaj, kvankam pro la teknika precizeco ni akceptas: amplifikatoro (anst. plivastigilo), interuptoro (anst. interrompilo), sed konduki (anst. konduktilo) ŝajnas al ni tute sufiĉa. El preseraroj ni citu la plej gravajn (ĉar konstante ripetigantajn): impendanco (anst. impedanĉo), inkadeska (anst. inkandeska).

Se nur tio estas ĉefe kritikebla en tia vortaro, tiam la pluraj laŭdaj rekomendoj estas superfluaj. S. G.

Naŭlingva Etimologia Leksikono de la lingvo esperanto de Louis Bastien. — 1907. Paris, Presa Esperantista Societo, 33, rue Lacépède. — Eldonejo Esperantista Voĉo, Jaslo (Pol.). — 249 pĝ.; 11½×18 cm. Prezo: 3 sv. fk.

Jen malnova antaŭmilita verko de l'esp. prilingva literaturo nove eldonita. Ĉiu, kiu interesiĝas pri la etimologia deveno de l'esp-a vortaro, kiu deziras spirite sekvi la krea laboron de Zamenhof, trovos en tiu ĉi verko plenan kontentigon. Ĉiuj oficialaj radikoj de la Universala Vortaro (sume 2445) estas entenitaj kun kompara traduko en la lingvoj latina, franca, itala, hispana, portugala, germana, angla, rusa. Tiel oni la originon de ĉiu radiko facile povas konstati. Kvankam la verko ne estas nepre bezona en la praktiko, ĝi almenaŭ povas utili al la studentuloj kiuj volas iri al la "fontoj". N. B.

La tragedio de Hungarujo. 4-paĝa agitfolio en formato 23×30 cm. Sen cito de l'eldoninto.

Protesto kontraŭ la kripligo de Hungario per la packontrakto de Trianon. Esperanto estas ilo, nenio alia; trafa pruvo por tio estas ĉi tiu folio. Por montri, laŭ kiu spirito ĝi estas verkita, mi nur citu jenan kredaĵon trovitan sur ĝi: "La Hungara Kredoj. Mi kredas unu Dion. Mi kredas unu patrujon. Mi kredas unu eternan dian justecon. Mi kredas la reviviĝon de Hungarujo! Amen."

Esperanto-Kalendaro de SEU, 1929. Eld. CK SEU, Poŝtkeŝto 630, Moskvo. — Prezo: 0.30 rubl.

Bloko kun deŝirebla folio por ĉiu monato. Datoj en nigra k. ruĝa koloroj. Piedpaĝe memorindaj datoj revoluciaj. Admonoj por kotizpago ktp. Spaco por notoj.

Jean Gueux, Le Matérialisme, Philosophie du Proletariat. Eldono de La Ligue Matérialiste de Belgique, 13, rue Henri Jacobs, Bruxelles. Prezo 1 fr. 32 pĝ. Francilingva agitbroŝuro de liberpensuloj proletaj en Belgio.

ĈE LA NEŬTRALULOJ

La burĝa esp. movado en Aŭstrio disigis k. ekzistas nun "dekstra" Aŭstria Esp-Asocio (Österr. Esp.-Bund) k. "maldekstra" Aŭstria Esp.-Delegitaro. Ambaŭ organizoj proponis al ALLE (lab. asocio) kunlaboron en komun-interesaj aferoj, kiu estis rifuzata.

En Frankfurt (Main) okazos paskon la 18-a germ. esp. kongreso. Samtempe kun la peresp-a konferenco pri Turismo k. Reklamo.

La frato de Ĉarli Ĉaplin, Sid Ĉaplin (angle: Syd Chaplin), mem filmaktoro, esprimas sin en letero aperinta en ĉeĥa gazeto, pri la lingva problemo por parolfilmoj k. diras, ke la lingvaj malfaciloj ne estos forigitaj, ĝis oni ĝenerale uzados en tutmondo esp-on.

Ĉu oni ne aranĝu konkurson de la plej bela esperantistino en la ĉiujara kongreso? Tiun demandon serioze starigas "Esperanto" en sia lasta n-ro. Eble tia entrepreno havus ja reklaman utilon en neŭtralaj esp. rondoj.

EDINBURGA KAJ DISTRIKTA MAJ-TAGA KOMITATO

La Edinburgaj laboristoj sendas fratecajn salutojn al laboristoj el ĉiuj landoj okaze de Majtago kaj responde alvokas sendi salut-leterojn, kiuj estos laŭlegataj de estradoj ĉe la manifestacio. Ni precipe deziras leterojn de Sindik. kaj politikaj organizoj.

Adresu ĉion al K-do G. Stevenson, 33 Buchanan Street, Leith (Britio).

K-do Radio-amatoroj!

La Nederlanda Federacio de Lab. Esp-istoj turnis sin al V. A. R. A. (Unuiĝo de Lab. Radio-amatoroj en Nederlando) petante anonci la programojn ankaŭ esp. lingve. Ĉi tiu unuiĝo, kiu disaŭdigas propran programon ĉiu-sabatespere k. dum kelkaj horoj dimanĉe, opinias anoncadon esp. lingvan ankoraŭ ne-oportuna! Montru, K-do, ke vi eksterlandanoj deziras aŭdi lab. programon k. ke necesas uzi por la anoncado esp-on! Skribu tion, kiel grupo aŭ persono al V. A. R. A., Postbus 50, Hilversum, Nederl. Skribu multnombre!

PETEGO!

LEA-distrikto "Dresdena Industriregiono" aranĝos ekspozicion en la kadro de proletara kulturkartelo. Por inde ekspozicii, mankas multe da materialo. Atentinde estas, ke ankaŭ la manpleno da "Idisti" samtempe kaj samloke ekspozicios. Pro tio la tutmonda K-daro estas petata sendi al ni elmontrindan materialon. Kompense ni sendos karton ilustritan pri Dresdeno aŭ mondfama "Saksa Svisio".

Sendadoj estu adresotaj:

Martin Schumann, Moritzburger Str. 60, Dresden-N. 22.

KOMUNISTAJ JUNULAR-KLUBOJ!

La komunista junular-klubo en Porsgrunn dez. koresp. kĉl. pri labor-metodoj, vivo de l'laboristaro ktp. Adr.: Arne Gauslo, Fredbo, Porsgrunn V (Norvegio).

ATENTU, NATURAMIKOJ!

Junular-grupo de la Naturamikoj deziras korespondi kolektive kaj interŝanĝi gaz., fotojn ktp. Temoj: Pri la gruplaboro ktp. Skribu al: Walter Kühne, Mungstenerstr. 24, Barmen (Germanio).

Gestudentoj el Rostov/Don (Sovetio)

Puŝkinskaja 45, kv. 5, L. Krivoručko, dez. koresp.: K-dino Merten, kĉl., pri ĉ. t., L, PI, K-dino Krivoručko, kĉl., pri ĉ. t., L, PI, K-dino Matyŝuk, kĉl., L, PI, PM! ktp., K-do Kudinov, kĉl., pri ĉ. t., L, PI, K-do Dubrovskij, kĉl., PI, L, pri sciencaj temoj, K-do Kovalevskij, kĉl., PI, L, pri polit., filoz., sciencaj temoj. Ĉiuj k. ĉiam resp.

Ĉe la Belega konkurso en Parizo, kiel ni legas, partoprenis kiel reĝino de beleco iu deksep-jara hispana belulino, k. tiu f-ino Samper estas... esperantistino, filino de UEA-ano el Valencia.

MEMORNOTO

Represis el "La Lern.":

Politiken, Stokh., 2. 3., Mia letero (feb.). Trad. 11289.

Priesper. artik. k. notojn enpresis:

Monde, Paris, 2. 3. (pri SAT), Der Deutsche Eisenb., Berlin, 24. 2.; Las Noticias, Barcel., 17., 24. 2.; Régénération, Paris, feb.; Signalen, Stokh., 28. 2.

Peresper. materialon enhavis:

Travail, Lyon, 2. 3.; Le Sincériste, Waltwilder, marto; L'Ecole Emancipée, Saumur, 3. 3. (artik. de Stay).

DE SAMARA ESPERANTISTARO

Ĉiuj niajn korespondantojn ni petas sendi salutl. okaze de 1. 5. k. Tago de gazetaro (5. 5.) laŭ anonco "Nepre legu" — "S-ulo" n-o 233.

Adresu: "USSR, Samara, Pravleme S.-Zl. j. d., Dorprotsoj". Komisiite B. Jeleznjakov (5583).

FERVOJISTA GRUPO DE ALLE ĈE ORIENT-STACIDOMO VIENO

aranĝos sian kursfinfeston. Prezentaĵoj estas du teatraĵoj en esp-o ktp. ĉefe de la komencantoj. En Lab. Hejmo Vieno 10, Lacenburgerstr. 8/10 la 13. 4. 29 je la 19-a h. precize. Ĉiuj interesiĝantoj estas kore invitataj. Salutlet. ni petas al K-do Zink, Wien 10, Dampfg. 21/6 (Aŭstrio).

SAT-ANOJ USONAJ!

Gepatroj Leonjuk serĉas sian filon Jakim Leonjuk (25 j.), kiu dum 1913 forveturis en Amerikon por laborado. Lasta adreso de lia amiko: Mr. Carl G. Rybak, 3796 E 114 st. Cleveland, Ohio, Norda Ameriko. — Ĉion, kio rilatas al Leonjuk k. Ribak, sendu al: K-do S. Znamenskij, st. Amazar Zabaj, j. d. Sovetio (Siberio).

ATENTU, FILATELISTOJ!

Mi dez. PM-ŝanĝon kĉl., precipe kun Azio, Afriko, Turkio, Francio, Jugoslavio, Grekio. Tuja ŝanĝo, tuja resp. Max Bilek, Amstetten, Althausstr. 5 (Aŭstrio).

REDAKCIO

de l'ŝipkonstru-fabrika gazeto (vidu "S-ulo" n-o 186) serĉas seriozajn kor-antojn pri vivo k. laboro de ĉiulandaj laboristoj, ankaŭ dez. kor-adi kun redakcioj de laboristaj fabrik-gazetoj. K-do SAT-anoj estu perantoj! Adr.: Nikolaev (Ukrainio), Zavod "A. Marti". Al gazet-redakcio.

Legu la broŝuron Gromada

En Vilno (Polio) nun apelacia juĝo sen partopreno de akuzantoj juĝas denove Gromada-anojn.

Havebla ĉe Administrejo de SAT, Colmstr. 1, Leipzig O 27. Prezo: 0,30 mk. g.

NIA POSTO

Esko. — La artikolo, kiun vi kritikis, aperis en "Monde" sen ia ajn atentigo de la Redakcio. Ĉu "S-ulo" devas esti pli severa ol la revuo gvidata de H. Barbüs, ano de l' franca Kompartio? Ni ne enmetos vian "refuton", tial ke fakte vi refutas nenion. Vi personigas la "industriion", la "trafikon" ktp., kiuj "bezonas" ĉi tion k tion! malatentante, ke industrio k trafiko estas rezulto de inventado k sekve de tekniko. Vi povus verki bonan artikolon, kiu kompletigus tiun de Delezi, montrante, ke la klasbatalo akcelas la malvolviĝon de l' tekniko: ju pli postul-emaj estas la laboristoj, des pli la labordon-antoj penas eltrovi rimedojn, kiuj malpli-karigas la produktadon. En nia redakcia noto ni atentigis la legantojn pri tiu manko en

la artikolo de Delezi; sed tiu aŭtoro fakte ne estas kontraŭ la klasbatalo. Antaŭ la milito, kiun profete li antaŭdiris, li kunlaboris pri ekonomiaj demandoj en La Sindikatis-ista Batalo, kiu estis tiutempe la plej maldekstra ĉiutaga ĵurnalo. Vian alian materialon ni uzos okaze.

13 611. — Ĉu ekzistas klasoj? Foje la antikva greka filozofo Zenono argumentis, ke ĉio en la mondo estas senmova. Tiam Diogeno, kiu aŭskultis, ekstaris k... marŝis. Espereble iun tagon laboristoj strikos en via urbo k vi povos proprokule konstati la ekziston de klasoj. Se ni ne posedus jam multe da materialo por la rubriko "Diskutejo", ni tamen enmetus vian artikolon, sed fakte loko absolute mankas. Vidu difinon pri la vortoj burĝo k proleto en "For la Neŭtral-ismen!" 3-a eldono.

10 576. — Via komuniko estas interesa, sed ni ne povas enmiksiĝi en la interna vivo de via enlanda organizo.

3018. — Ni ne povas enmeti senpage la alvokon. La cetero aperos.

10 634. Ricevis viajn poemojn. Ne, ni ne povas presigi, ĉar ili ne estas maturaj. Estas diversaj mankoj. Notu precipe, ke oni ne rajtas elimini substantivan finajon en akuzativa formo. Vi ĝis nun ne sufiĉe posedas la lingvon por fari presindajn versojn.

6917. — La versaĵon ni ricevis k bonuzos, kiam ni havos okazon.

12 408. — Via "Tago" estas taŭga k aperos siavice.

13 470. — Se ne ĉiujn, almenaŭ parton de viaj humoraĵoj ni uzos en "L. L.". Red.

K * O * R * E * S * P * O * N * D * A * D * O

Unu enpresio: Simpla trilingva anonco kostas 0,50 mk. g., ĉiu plia linio la samon. Ni nur akceptas anoncojn kun samtempa pago. L = letero, PK = poŝtkarto, PI = poŝtkartoj ilustritaj, PM = poŝtmarkoj, bfl. = poŝtmarko sur bildflanko, kĉl. = kun ĉiuj landoj, esp-ajo = esperantaĵo. Ĉiuj petantoj pri korespondado havas la devon, nepre respondi almenaŭ unu fojon al ĉiuj petoj koncernantaj la fakon, por kiu ili sin enskribigis.

ARGENTINO

K-do Estanislao Brnjac, Av. Saenz, 760, Buenos-Aires, dez. koresp. PI, bfl., il. gaz., kĉl. Resp. garantiata.

ĈEĤOSLOVAKIO

K-do Karl Dieblich, Josefsth, Nr. 89 ap. Gablonz a. N., dez. koresp. kĉl. pri div. temoj.

— Esp. grupo "Estonteco", Josefsth ap. Gablonz, dez. koresp. kĉl. pri viv-kondiĉoj, moroj, religio k div. temoj.

GERMANIO

K-do Otto Lingner (22 j., felpretigisto), Freiroda, Nr. 2, bei Schkeuditz, dez. koresp. kĉl. pri ĉ. temoj, L, PI, PK, gaz., ĵurn. Resp. garantiata.

K-do Eduard Neumann, Linicher Str. 28, Alsdorf b. Aachen, dez. koresp. kun ekstereŭropanoj L.

— 15 klaskonsciaj gelernantoj dez. koresp. pri ĉ. temoj kĉl. il. gaz. Adr.: Oswald Scholz, Linicher Str. 28, Alsdorf b. Aachen.

K-do Karl Walter, Ueberkinger Str. 74, Geislingen-Alstadt (Württemberg), dez. koresp. kun ĝejunuloj el ĉl., PI. Resp. garantiata.

K-do Kostenko (Sovetio), dez. koresp. kun Italio, Hispanio, Portugalio. Adr.: O. Röder, Hallische Str. 287, III, Leipzig N 22.

K-do Holzhütter (kamplaboristo), Juditten, Königsberg (Pr.), dez. koresp. pri agrikulturaj temoj kĉl., precipe transmaraj.

Atentu! SAT-junularo Leipzig bedaŭrinde ne povas resp. al ĉiuj korespondpetantoj pro amasega ricevo de koresp-ajoj.

— Mi dez. koresp. kun ge-sovetianoj pri sporto, aviado k a temoj. L, PM. Resp. garantiata. Adr.: C. Möbius (flugteknikisto), Hanau a. M. — 2.

HISPANIO

Sancugat del Vallés (Barcelona), — 15 lernantoj terkulturistoj k metiistoj interŝ. PK kun K-doĉl.

— Stacio de Benaŭjan (Malaga), K-do Lorenzo Peccino (fervojistoj), dez. koresp. PK, PI, kĉl., prec. kun kolegoj.

— Esperanta Semo, duonmonata propaganda gazeto akceptas sociajn, politik. k esp. informojn el ĉl. Adr.: S. Mariano, 124, Tarrasa.

HUNGARIO

— Dez. koresp. kun diversl. Gek-doĉl. pri ĉ. temoj, ĉu progresantoj ĉu lernantoj, individue aŭ grupe. Resp. garantiata. Adr.: III-a grupo de Hungar. Esp. Societo laborista, Kossuth Lajos u. 11, Kispes.

NORVEGIO

K-do Anders Forsmo, Mo i Rana, dez. koresp. pri peltbest-kulturado: "Vulpo, kun-iklo k a". Vendas ankaŭ belajn vivbestojn.

SOVETIO

— 26 laboristoj (18—28 j.), Nikolaev, Klubo de Sverdlov. Esperanto, dez. koresp. indiv. k kolekt. pri ĉ. temoj kĉl., interŝ. gaz. ktp. Resp. garantiata. SAT-ano 7495.

K-do V. A. Vinogradski, Nesterovska str. 19, Prav. Juz. Statistika, Kiev, dez. koresp. kĉl. pri div. temoj.

— "Estu pretaj", dez. frate interligiĝi kun junpioniroj el infanurbeto Leninsk. Adr.: Kiev, Dijaĉe misteĉko Leninske, Kolektiv, N. 11, "Esperanto".

— Rondeto de lab. konstrulaboristoj dez. koresp. kĉl., L, PK, PI. Resp. garantiata. Adr.: A. Narodnicki, Klubo Stroitelej, Konstantinovska str. 37, Kiev.

— Junkom. grupo el litfabriko, dez. koresp. kĉl., L, PK, PI. Resp. garantiata. Adr.: K-do Mazur, Kirilovska str. 30, Kravtina Fabrika Metallresta, Kiev.

K-do Emanuel Penenik (17 j. metalisto), Vorovska str. 9, IV, Kiev, dez. koresp. pri moderna tekniko k sporto, interŝ. il. gaz.

K-do A. V. Majejko, Turgenevskaja str. 80/11, Kiev, dez. koresp. kĉl. Resp. garantiata.

— Esp. instruista rondeto, Kremenĉug, Budinok Osviti, dez. koresp. kĉl., prec. pri profes. temoj, L, PK, gaz. Resp. garantiata.

— 25 aktiv. proletinoj, Kremenĉug, "Jen. Otdjel", dez. koresp. kĉl. proletinoj pri polit. demandoj, virina vivo, emancipa batalo. Interŝ. L, PK, il. gaz. Resp. garantiata.

— Esperantista grupo dez. koresp. kĉl., L, PI. Respondo estas garantiata. Adr.: Centr. Klub Sovtorgsluĝaŝĉih, Budenovski, 34, Rostov/Don.

K-do P. Buboviĉ, ul. Fokina, 74, Brjansk, dez. interŝ. PM, kĉl. Resp. garantiata.

— Diversprofesia fervojista unuiĝo dez. koresp. kun samaj unuiĝoj k apartaj K-doĉl. el ĉl. Temo laŭ deziro. Adr.: K-do P. Černyškov, Malo-Elevatorskaja, 27, Rtiščevo, Sarat. gub.

— Esp. rondeto el 15 gelernantoj dez. koresp. kĉl. pri div. temoj. Adr.: Ardon, Kadgorov, Norda-Osetio, Lernejo 6 kl.

— Pionira taĉmento ĉe Havena Sindikato en Rostov/Don, ul. Fr. Engelsa, 101/103, K-do VI. Klasner, dez. koresp. kun pioniroj de havenaj urboj, pref. de Hamburgo.

K-do Ab. F. Paŝĉenko, Budenovski, 75/77, Rostov/Don, dez. koresp. kĉl. pri lab. vivo, pref. kun muelistoj.

K-do V. S. Baranov, Glavnie Masterskie, Sev. Kav. j. d. Sĉetovodstvo, Rostov (Don), dez. koresp. kun laboristoj de fervoj-riparejoj kolekt. k serioze.

K-do A. Galperin (junulo), Leninskaja, 16, kv. 14, Minsk, dez. koresp. kĉl., PM, il. gaz.

K-do Ananĵko, ul. K. Marksa, 46, kv. 1, Minsk, koresp. kun ĝejunuloj ĉl., PM, il. gaz.

K-do S. Lukin, Pervomajskaja, 6, kv. 1, Minsk, interŝ. PM, il. ĵurn.

K-do E. Grigorjevskaja, 28, kv. 2, Minsk, koresp. pri junulara vivo, interŝ. PM, il. ĵurn.

K-do V. Vjaĉeslav Kalaŝnikov, Gruzinskij per. 6, kv. 6, Niĵni-Novgorod, invitas ĉl. Gek-doĉl. por daŭra koresp-ado pri vivo de geoficistoj, pri IRH k Liberpensa movadoj por siaj gekursandoj. Resp. garantiata. Skribu multnombro!

K-do Cidilo, Nikolaev, Kuzneĉnaja, 3, teknikumo (stud.-konstr.), dez. koresp. pri vivo, laboro k studado de ĉl. studentaro.

K-do R. Daneker (22 j.), Nikolaev, Komsomolskaja, 28, dez. koresp. kĉl. pri viv-k laborkondiĉoj, pri muziko k kulturlaboro.

SVEDIO

— Letervesperon aranĝos klubo esp. "La Falko" en Borås, jaŭdon la 25. 4. 29 (por eŭropanoj) k jaŭdon la 30. 5. 29 (por ekster-eŭropanoj). Skribu amase! L, PI. Resp. garantiata. Adr.: Kafé Vivel, Klubo esp. "La Falko", Borås.

URUGVAJO

Adressaĝo. — K-doĉl. Raul k Eŭgenio Rezzano informas la K-doĉl. pri la nova adreso: Str. Garzon, 18, Paysandu. — La lasta daŭrigas la interŝanĝon de PM, PK, PI.

ENHAVO:

	pago
Parlamentara reĝimo kaj karbo	229
Sovet-Hungario	230
Letero el Latvio	230
Sennaciula Junulara Pago	231
Diskutejo	232
Tra Esperantio	233—234
Recenzejo	235
Anoncoj	235
Nia Poŝto	236
Korespondado	236